

عنوان مقاله:

ارزیابی استراتژیک سند برنامه توسعه ششم در چارچوب توسعه پایدار با استفاده از روش ترکیبی دلفی و ماتریس ICOLD

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش‌های محیط زیست، دوره 11، شماره 22 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسنده‌گان:

بهناز امین زاده - استاد دانشکده شهرسازی، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، تهران، ایران

میلاد تقنگچی - دانشجوی دکتری شهرسازی، دانشکده شهرسازی، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

ماهیت پیچیده ارزیابی توسعه پایدار نیاز به توجه توامان به ابعاد محتوایی و روبه ای را امری ضروری و اجتناب ناپذیر ساخته است. به این مفهوم که در کنار توجه به ابعاد محتوایی و مفاهیمی که از بررسی متون نظری استخراج می‌شوند و به شکل شاخص‌ها و معیارهای ارزیابی توسعه نمود پیدا می‌کنند، لازم است روش‌هایی که در ارزیابی توسعه پایدار مطرح می‌شوند را نیز مدنظر قرار داد و از طریق تجزیه و تحلیل فرصت‌ها و محدودیت‌های آن‌ها و با توجه به اهداف پژوهش روش بهینه را از میان آن‌ها و یا از طریق تلفیق آن‌ها انتخاب نمود. اگرچه در قالب سند تفصیلی برنامه ششم کشور تلاش شده تا مهم‌ترین سیاست‌گذاری‌های توسعه کشور بین سال ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰ تدوین شود، اما با وجود بحران‌های اقتصادی، اجتماعی، حکومروایی- مدیریتی و محیط‌زیستی لازم است میزان پاییندی این سند به اصول توسعه پایدار را به معرض آزمون گذاشت تا مشخص شود از یک طرف در سیاست‌گذاری‌های این سند نسبت به کدام ابعاد و شاخص‌های توسعه پایدار توجه بیشتری صورت گرفته و از طرف دیگر کدام ابعاد و شاخص‌ها در این سند نادیده انگاشته شده اند؟ در جهت پاسخ‌گویی به این سوال‌ها از تلفیق دو روش دلفی به منظور امتیازدهی به شاخص‌ها و ماتریس ICOLD در جهت تبدیل نتایج کیفی ارزیابی به نتایج کمی استفاده شده است. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که سند تفصیلی برنامه ششم به تمام شاخص‌ها و ابعاد توسعه پایدار توجه یکسانی نداشته و در حالی که بر حمایت از گروه‌های محروم و مبارزه با فقر، کیفیت هوای محیط و کاهش آلاینده‌های هوا به ویژه CO₂ و حفظ کیفیت و دسترسی به آب شیرین و سالم تأکید دارد، نسبت به دسترسی عمومی به خدمات و به ویژه پهنه‌های سبز، حفاظت از دریاها و مناطق ساحلی توجه کمتری را مبذول می‌دارد.

کلمات کلیدی:

توسعه پایدار، ارزیابی استراتژیک، برنامه توسعه ششم، روش ترکیبی دلفی و ماتریس ICOLD

لينك ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2059418>
